

Una norma comuna per regular les substàncies químiques

Tots els fabricants, importadors, distribuïdors i usuaris de substàncies químiques estan afectats per la normativa REACH. El reglament és de caràcter comunitari i pretén garantir la protecció de la salut humana i el medi ambient, així com la lliure circulació de substàncies en el mercat interior. La norma preveu el registre i l'avaluació d'aquest tipus de substàncies.

“Fins ara, la normativa en substàncies químiques era molt extensa i diversa i presentava dificultats a l'hora d'aplicar-la”, explicava Sílvia Rubio, tècnica de medi ambient. I continuava: “Hi havia la necessitat de crear una de caire comú”. Així neix el Reglament REACH, una normativa que afecta a tots els països de la Comunitat Europea i que té un doble objectiu: econòmic i mediambiental. D'una banda, assegura la lliure circulació de substàncies en el mercat intern europeu i augmenta la competitivitat i innovació. D'altra banda, garanteix una major protecció de la salut humana i del medi ambient, minimitza els riscos i fomenta mètodes alternatius d'assaig.

L'organisme que s'ha creat per regular i autoritzar el REACH és l'Agència Europea. Té seu a Hèlsinki i canalitza totes les qüestions relacionades amb aquesta normativa europea, com el registre, l'avaluació i l'autorització de les substàncies químiques. Les que estan afectades són aquelles que es fabriquen o s'importen en quantitats majors a 1 tona a l'any (t/a), inclosos els metalls. També entren dins d'aquesta afectació les substàncies com a part d'un preparat.

No obstant això, hi ha uns grups de substàncies que queden totalment excloses del Reglament, perquè ja es tenen en compte en altres textos legislatius. Aquestes són:

- substàncies radioactives, ja que tenen normativa pròpia,
- residus,
- substàncies intermèdies no aïllades,
- substàncies destinades directament a medicaments o aliments humans o animals,
- substàncies naturals, com aigua, sucre, oli, carbó, petroli, etc.,
- substàncies ja registrades, com pesticides, biocides o substàncies perilloses.

Totes les substàncies afectades s'han de registrar. El procés del registre permet fer un preregistre, un “mecanisme –en paraules de Rubio– per tal

que les indústries vagin entrant en el REACH". A aquest procediment es poden acollir els fabricants i importadors de substàncies anomenades *en fase transitòria*. No és obligatori, però permet "guanyar temps". El preregistre demana informació com el tipus de substàncies i preparats que es produeixen o s'importen, la composició i el tonatge, entre d'altres. El termini perquè les empreses el presentin finalitza el pròxim 30 de novembre. Els fabricants que no s'hagin acollit al preregistre hauran de presentar una sol·licitud de registre a l'Agència abans del 2010 (per a substàncies de més de 1000 t/any).

CONSORCIS PER OPTIMITZAR RECURSOS

Per tal de complir l'objectiu "una substància, un registre", l'Agència Europea obliga els sol·licitants a compartir informació a través dels fòrums d'intercanvi d'informació de substàncies, que optimitzen els recursos econòmics. Per aconseguir aquest mateix objectiu, les companyies també tenen l'opció de crear consorcis. Es tracta de grups d'empreses que comparteixen els costos de preparar els assaigs de les substàncies químiques de cara al REACH, que són les mateixes en totes les companyies del consorci. A més de reduir els costos, també disminueix les proves amb animals vertebrats.

Els calendaris de registre depenen de la quantitat de substàncies i del risc per a les persones. Així, s'hauran de registrar abans del 2010 les que es fabriquin en més de 1.000 tones; fins al 2013, les que produeixin de 100 a 1.000 tones; i abans de l'1 de juny del 2018, les que es fabriquin d'1 a 100 tones.

La informació sobre terminis, documentació i altres aspectes relacionats amb el Reglament REACH es poden trobar a la web *inforeach*, que ha elaborat la Generalitat de Catalunya. Teresa Abella, cap del Departament de Biblioteca, Informació i Documentació dels Enginyers Industrials de Catalunya explica que s'ha creat per tal de "facilitar i entendre les diferents fases del Reglament". La plana també adreça a enllaços d'interès que poden ajudar els fabricants en l'elaboració de la normativa REACH.

A l'acte van assistir:

- Sílvia Rubio, tècnica de medi ambient.
- Teresa Abella, cap del Departament de Biblioteca, Informació i Documentació dels Enginyers Industrials de Catalunya.

La conferència va ser organitzada per la Comissió de Medi Ambient del COEIC.

Barcelona, 9 d'octubre del 2008
Edifici dels Enginyers Industrials de Catalunya